

Trenutak u vremenu

Sinković, Monika

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:330436>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-04**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI

Nastavnički odsjek

Diplomski rad

Trenutak u vremenu

Monika Sinković

Mentor: red. prof. art. Tomislav Buntak

doc. art. Predrag Todorović

ZAGREB, 2023.

Temeljna dokumentacijska kartica

Sveučilište u Zagrebu

Diplomski rad

Akademija likovnih umjetnosti

Odsjek Likovna kultura

Diplomski studij

Trenutak u vremenu

Moment in time

Monika Sinković

SAŽETAK

U okviru ovog diplomskog rada detaljno se istražuje koncept *Trenutka u vremenu* kao ključnog aspekta slikarskog procesa, kojim se dokumentira umjetnički razvoj i naglašava napredak ostvaren dubinskim radom. Predstavlja se izvor inspiracije u figurativnim prikazima ljudi u krajoliku potaknut motivima seoske idile i ladanja u prirodi. Posebno se naglašava primarna težnja odabranih slikarskih motiva kroz vizualni doživljaj i sjećanje na djetinjstvo. Rad produbljuje prikaz slikarskog procesa, kroz pripremu organskog platna postupkom tutkaljenja. Određivanjem kompozicije te intuitivnom odabiru boja i istaknutim slikarskim rukopisom kojim se postiže doživljaj mistične atmosfere unutar svakog djela.

Ključne riječi: djetinjstvo, krajolik, ladanje, mističnost, seoska idila, sjećanje

Rad je pohranjen u: knjižnici Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

Mentor: red. prof. art. Tomislav Buntak, Akademija likovnih umjetnosti

Ocjenjivači: doc.dr.sc. Jasmina Nestić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; red. prof. art. Ante Rašić, Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu; doc. art. Marko Tadić, Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu; doc. art. Ivan Skvrce, Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu

Datum prijave rada:

Datum predaje rada:

Datum obrane rada:

Ocjena: _____

IZJAVA O AUTENTIČNOSTI RADA

Ja, Monika Sinković, diplomantica na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, izjavljujem da je diplomski rad pod nazivom Trenutak u vremenu rezultat mog istraživanja i u potpunosti samostalno napisan. Također, izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije izravno preuzet iz navedene literature ili napisan na nedozvoljen način te da se tekst u potpunosti temelji na literaturi kako je navedeno u bilješkama, uz poštivanje etičkih standarda u citiranju i korištenju izvora.

U Zagrebu, 9. Kolovoza, 2023.

Vlastoručni potpis

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Monika Sinković', written in a cursive style.

Sadržaj

1. <i>Trenutak u vremenu</i>	1
2. Uzori i motivi	2
3. Proces slikanja	10
4. Odabrana djela	12
4. 1. <i>Doručak</i>	12
4. 2. <i>Bebra limuna</i>	14
4. 3. <i>Okružena sijenom</i>	15
4. 4. <i>Berba malina</i>	16
4. 6. <i>Berba krumpira</i>	18
4. 7. <i>Prikaz seoske obitelji</i>	19
4.8. <i>Berba lavande</i>	20
4. 9. <i>Berba</i>	21
4. 10. <i>Nakon berbe lavande</i>	22
4. 11. <i>Skrivanje</i>	23
4. 12. <i>Hranjenje kokoši</i>	24
4. 13. <i>Tihi razgovor</i>	25
4. 14. <i>Slučajnost</i>	26
4. 15. <i>Uživanje</i>	27
4. 16. <i>Užina na travi</i>	28
5. Zaključak.....	29
6. Prilog: postav izložbe diplomskog rada <i>Trenutak u vremenu</i>	30
7. Popis literature	37
8. Popis reprodukcija	37
9. Summary	38

1. Trenutak u vremenu

Naziv diplomskog rada *Trenutak u vremenu* označava specifičan trenutak u kojem su nastali motivi slika. Osim toga, predstavlja i proces izrade djela slikarskim postupcima te označava završni i suštinski trenutak same slike. To je zapravo kratki trenutak, trenutni moment u mojem umjetničkom razvoju koji se dubinskim radom i kontinuiranim razvijanjem neprestano mijenja i unaprjeđuje.

Slikarstvo za mene predstavlja proces potrage, rušenja te građenja boja i oblika na platnu, od nedefiniranih početaka do postizanja nezadovoljavajućih i zadovoljavajućih prikaza. Iako rezultati dolaze, teško je doseći potpuno zadovoljstvo. Konstantno propitkivanje vlastitoga rada postalo je neizostavan dio moga procesa, omogućujući mi neprestano usavršavanje. Tijek mojih misli čine ispreplteni trenuci zadovoljstva i nezadovoljstva koji stvaraju specifičan trenutak u vremenu, oscilirajući između sekunde ispunjenja i sekunde izazova.

Predstavljeni diplomski rad ne samo da dokumentira slikarske trenutke, već označava i definira posebno razdoblje u mojem životu u kojem su slike stvarane. Isto tako, označava važno poglavlje koje će se, uz budući rad i razvoj, promijeniti i ostaviti trag u mojem umjetničkom procesu.

O odnosu između ranijih i novijih likovnih dosega jednog autora te napretku umjetničkih misli i postupaka na sljedeći način progovorio je veliki francuski umjetnik Henri Matisse:

Osjećam snažnu vezu između svojih ranijih i nedavnih radova, ali ne razmišljam baš onako kako sam mislio jučer. Ili bolje rečeno, moja osnovna ideja se nije promijenila, ali moja misao je napredovala, a moji načini izražavanja pratili su moje misli. Ne odričem se nijedne svoje slike, ali nema nijedne koju ne bih drugačije ponovio, kad bih je morao prepravljati. Moje je odredište uvijek isto, ali smišljam drugi put do tamo.¹

¹ Jack D. Flam, *Matisse on Art*, E. P. Dutton: New York, 1978., str. 35.

2. Uzori i motivi

Izvor inspiracije pronalazim u figurativnim motivima likova uklopljenih u krajolik. Na mojim platnima pretežno se provlače dva glavna motiva, poput seoske idile i ladanja u prirodi. Ovim motivima nastojim prenijeti ne samo vizualni rezultat, već i osobne doživljaje povezane s tim trenucima. Kroz motiv seoske idile posebnu pažnju posvećujem berbi plodova te hranjenju domaćih životinja, kojima stvaram idiličnu atmosferu koja me vraća u djetinjstvo.

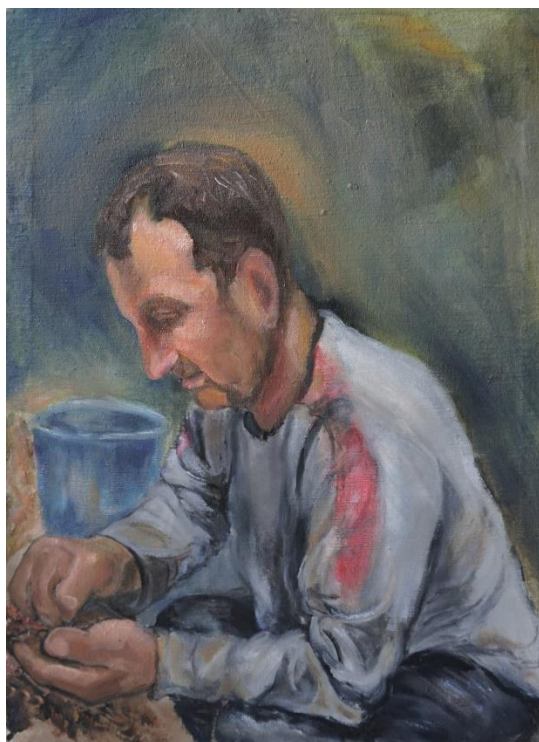
Prolazeći kroz zapisane riječi u mojem dnevniku, istražujem protok svojih misli, otvarajući put za izražavanje svoga stava, namjere, inspiracije i duboko ukorijenjenih osjećaja povezanih s mojom umjetnošću.

Smatram kako slika treba predstavljati umjetnikovu emociju! Tim polazištem stvaram svoja djela. Počinjem od motiva kojih se prisjećam, s kojima se želim povezati, kojima mogu potaknuti emociju kod drugih. Najčešće slikam figurativne prikaze ljudi u krajoliku. Nastojim ih stvarati u interakciji jedne s drugima, u pokretu, u radu, zapravo u trenutku u kojem se nalaze. Na taj način slikam svoja djela, pokušavajući kreirati trenutak seoske idile koja me vraća u djetinjstvo. (23. 11. 2022.)

Želim na svojim slikama dočarati primarnu okupaciju svojih težnji, bijegom od užurbanog gradskog života i svakodnevnih obaveza. (13. 2. 2023.)

Želim isprobavati različite poteze, pristupe i načine nanosa boja na platno. Razmišljam tijekom rada o kompoziciji, fokusu, međusobnoj interakciji likova, o cjelini. Na svakoj slici krećem od ideje što želim postići i zašto nešto želim naglasiti. Ponekad uspijevam ostvariti svoj početni cilj, a ponekad ga ne uspijevam u potpunosti realizirati. Vjerujem da je sve to dio dobre potrage i želje za konstantnim isprobavanjem i istraživanjem. Moj proces i moja potraga su najiskrenije i najčišće od svega, da nema toga moja umjetnost ne bi bila ovakva kakva je, puna uspona i padova. Smatram da trebam kao mlada autorica biti slobodna i dopustiti sebi da pogriješim, da stvaram, isprobavam i istražujem te naposljetku dođem do jedinstvenog i prepoznatljivog izraza. (6.9. 2023.)

Osjećaji koji su me nadahnuli da se posvetim ovom odabiru teme proizišli su na mojoj prvoj godini diplomskog studija, na kojoj sam naslikala portret oca u trenutku čišćenja oraha. Na istoj godini zanimala sam se za slikanje ljudi i kokoši, koji su bili u međusobnoj interakciji, a isto tako svojim oblicima gradili su željenu kompoziciju. Motiv kokoši proizašao je iz prisjećanja na baku, odnosno period djetinjstva koji sam željela prenijeti na svoja platna.

Slika 1. *Portret oca*, 2021., ulje na platnu, 70 x 50 cm

Slika 2. *Žena okružena kokošima*, 2021., kombinirana tehnika, 40 x 50 cm

Osim djetinjstva, na moje slikarstvo i odabir motiva iz seoskog života utjecali su brojni umjetnici i umjetnice čija su djela ostavila neizbrisiv trag u povijesti umjetnosti. Među umjetnicima u čija se djela najviše ugledam valjalo bi istaknuti Jeana-Françoisa Milleta, Vincenta van Gogha, Paula Gauguina te Paulu Modersohn-Becker.

Predstavnik francuskog realizma, Millet na svojim slikama u duhu naturalizma održava nostalgični pogled na seoski život, harmoničnim prikazima jedinstva seljaka sa zemljom i vječnim ciklusom prirode.² Na njegovim slikama posebno mi je zanimljivo kako istinski prikazuje život seljaka bez ukrašavanja. Seljaci se pretežno pojavljuju u sagnutoj pozi tijekom žetve. Njihova lica nisu naglašena, već su pretežno skrivena omekšanim potezima kista, što tvori mističan ugođaj. Ni jedno lice nije jasno, već likovi izgledaju posve anonimno, ali se svaki krumpir i kamenje može detaljno vidjeti.

² Sjraar van Heugten, Joachim Pissarro, and Chris Stolwijk, Greeta Bruin, Maite van Dijk, Jennifer Field, *Van Gogh and the colors of the night*, Museum of Modern Art: New York, 2008., str. 25.

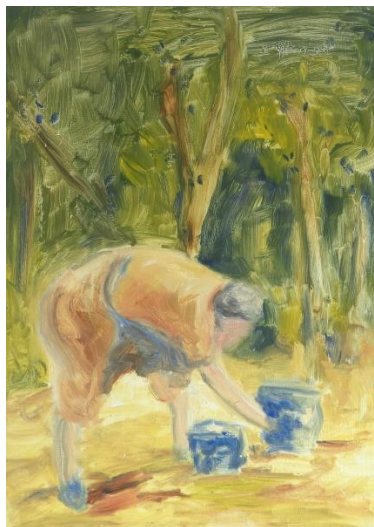

Slika 3. Jean-François Millet, *Sadnja krumpira*, 1861., ulje na platnu, 101, 3 x 82, 5 cm, Museum of Fine Arts, Boston

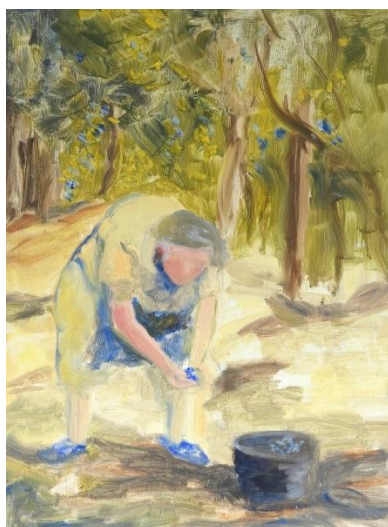

Slika 4. Jean-François Millet, *Mlada djevojka čuva svoje ovce*, 1860.-62., ulje na dasci, 55.2 x 45.1 x 6 cm, Clark Art Institute

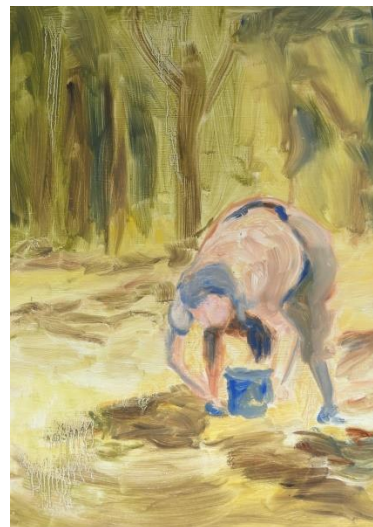
Milletove slike potaknule su me da se okrenem prema tematskom prikazu seoskog života, kojim izražavam nostalgičan pogled na djetinjstvo. Likove prikazujem anonimno, u određenoj seoskoj radnji. Zanimaju me prikazi ljudi koji se saginju, beru, sakupljaju ili drže plodove u svojim rukama. Taj pokret želim istaknuti, a njihova lica zatomiti. Tako je nastao triptih na dasci, Nonica I, II, III, koji predstavlja početak mojeg ciklusa pastoralnih scena seoskog života.

Slika 3. *Nonica I*, 2022., ulje na dasci, 51 x 37 cm

Slika 4. *Nonica II*, ulje na dasci, 51 x 37 cm

Slika 5. *Nonica III*, ulje na dasci, 51 x 37 cm

Van Gogh je često inspiraciju crpio iz Milletovih djela te je u svojim slikama prenosio atmosferu seoskog života. Na svojoj slici *Žena sa sela* prikazao je seosku ženu u središtu kompozicije. Potezi sijena u njezinim rukama i onog koji ju okružuje prati oblik njezina tijela i stvara usmjerenje prema njoj. Osim toga, nebo iznad glave ritmično slijedi njezinu formu, stvarajući osjećaj kao da potezi kruže oko ženskoga lika. Takav način poigravanja potezima i usmjerenjima pokušavam izgraditi na svojim slikama.

Slika 6. Vincent van Gogh, *Žena sa sela*, 1889., ulje na platnu, 43 x 33 cm, Van Gogh Museum

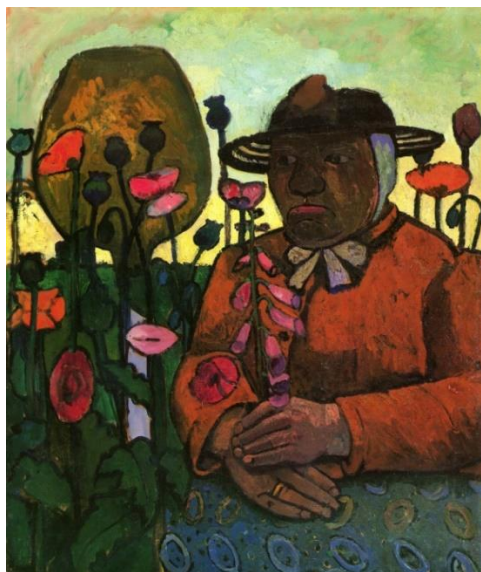
U Guguinovim radovima posebno me privlači njegov pristup korištenja boje, gdje žive nijanse dolaze iz njegove intuitivne i osobne ekspresije. Opažam kako on smjelo manipulira bojom; ako vidi stablo kao plavo, jednostavno ga oboji u plavo. Kroz promatranje njegovih radova posebno istražujem taj način igre bojama koje izražavaju dublje emocije i individualni duh, čime se postiže osjećaj autentičnosti i slobode.

Slika 7. Paul Gauguin, *Bretonske seljanke*, 1894., ulje na platnu, 66 x 92 cm, Musee d'Orsay, Paris

Sličan stav o boji koja nastaje kroz osobni doživljaj i ekspresiju istaknula je Paula Modersohn- Becker sljedećim riječima:

*Smatram da pri slikanju ne treba previše razmišljati o prirodi, barem ne tijekom koncepcije slikanja. Skicu u boji treba napraviti točno onako kako se percipiraju stvari u prirodi. Ali osobni osjećaj je glavna stvar.*³

Slika 8. Paula Modersohn- Becker, *Starica u vrtu sa staklenim globusom i makovima*, 1907., 96.3 × 80.2 cm, Louisiana Museum of Modern Art

Slika 9. Paula Modersohn- Becker, *Djevojčica s mačkom*, 1905., ulje na kartonu, 72 x 49 cm

Kroz njezine radove naročito istražujem atmosferu, koja je nabijena snažnom emocijom, ukorijenjena na intuitivnom i intimnom. Inspirirana njezinim djelima naslikala sam predstavljene radove *Berači jabuka* i *Autoportret s crnom mačkom*.

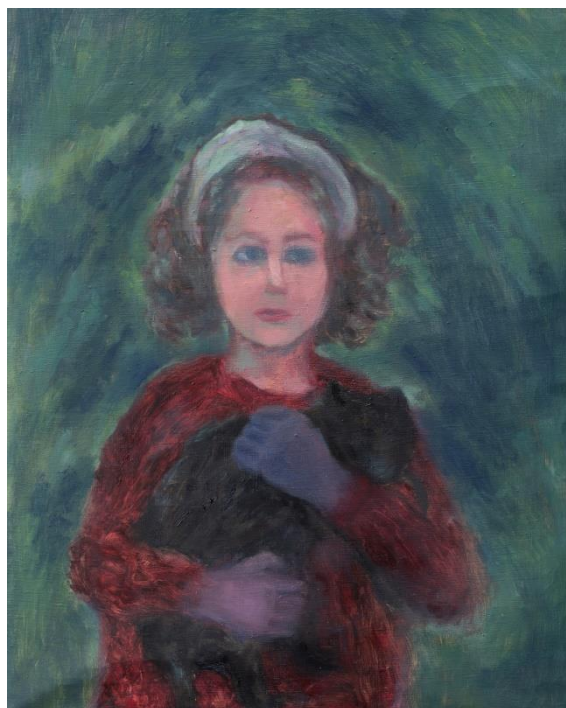
Slikom *Berači jabuka* pokušavam dočarati mističnu i intimnu atmosferu, skrivanjem likova u zelenilu lišća. Tamnom organskom lanenom pozadinom izranjavaju svjetlucavo žuti šeširi, pojačavajući tajanstveni ugođaj prizora. Pozadinski lik skriva se od promatrača leđima okrenutog položaja, dok središnji centralni lik usmjerava direktan pogled prema gledateljima. Njegovo lice ostaje anonimno, posve zatomljeno, a u ruci čvrsto drži crvenu jabuku.

³ Perry Gillian, *Paula Modersohn- Becker, her life and work*, 1979., Women's Press: London, str. 98.

Na sljedećoj slici *Autoportret s crnom mačkom* htjela sam prikazati sebe kao djevojčicu koja u rukama čvrsto drži crnu mačku. Slika je nastala kao inspiracija na djelo Paule Modersohn-Becker, *Djevojčica s mačkom* i prisjećanje na djetinjstvo. Osim povratka u djetinjstvo moja temeljna težnja na ovoj slici bila je izraziti emociju. Suptilnim pogledom plavih očiju usmjernih u desno te nemirnim položajem mačke koja izgleda kao da se kopreca i pokušava pobjeći iz čvrstog dječjeg zagrljaja.

Slika 10. *Berači jabuka*, 2023., ulje na platnu, 110 x 93 cm

Slika 11. *Autoportret s crnom mačkom (Miškom)*, 2023., ulje na platnu, 77 x 59, 5 cm

3. Proces slikanja

Prije samog slikarskog procesa pripremam platna hladnim slojem tutkala, prirodnog ljepila dobivenim posebnim postupkom od zečje kože ili kostiju. Postupak tutkaljenja provodim najčešće na lanenom platnu i žutici, kako bih dobila organsku i prirodno jedinstvo podloge. Takav način pripreme za mene je mnogo zahvalniji od tvorničkog platna jer mi daje potpuno drugačiji osjećaj pod rukom, s kojim se mogu više povezati.

Prošle godine pretežno sam dodavala kredu u tutkalo kako bih posvijetlila pozadinu. Međutim, ove godine sam više težila očuvanju sirove, organske teksture lanene podloge kojom zadržavam njezino bogatstvo. S druge strane, ispreparirano platno žutice premazivala sam željenim tonovima akrilnih boja kojima sam postigla slojevitost kao temelj za građenje odabranih tonova i oblika. Osim toga, tonirana podloga pružila mi je izazov s kojim sam se uspješno suočila.

Kada je u pitanju odabir slikarskog formata, ne preferiram se ograničiti na uvijek iste dimenzije. Sviđa mi se prihvatiti izazov i slikati na različitim veličinama platna, od manjih formata do većih. Takav izbor daje mi poticaj i razigranost te potvrdu da niti jedan format nije nesavladiv. Do takvog stava pri odabiru formata dovelo me je i promišljanje o odnosu između prikaza motiva i formata. Shvatila sam da svaki motiv ima svoj format tek u skladu sa osnovnom idejom, odnosno s doživljajem koji želim izraziti.

Proces planiranja slika započinjem skiciranjem, često na manjim ostacima lanenog platna, kako bih testirala na koji će način boja reagirati na većoj površini. Drugi način skiciranja uključuje korištenje tableta, na kojem kolažiram i slikam elemente kao što su likovi, atmosfera i pozadina s ciljem definiranja željenih tonova i kompozicije. Najčešće se ne držim doslovno skica jer kad ih previše promatram tijekom slikanja izgubim početnu svježinu, ali smatram da je za svaki dobar rad ključna jasno postavljena skica, na kojoj samoj sebi objašnjavam što želim postići.

Tijekom procesa slikanja pretežno koristim lazurne slojeve boje, no za određene elemente poput šešira, draperije, plodova, primjenjujem pastoznije poteze. Tako da moj likovni tekst uključuje širi raspon gustoće boje. Njih najčešće ističem intenzivnijim izborom tonova,

obično osvijetljenim nijansama na tamnoj pozadini lanenog platna. Osim toga, poigravam se kombinacijom mekih i oštih prijelaza boja kako bih dodatno naglasila određene dijelove kompozicije. Moji radovi često uključuju ograničen broj likova, a najčešće ih se pojavljuje dvoje, na taj način, slikajući manju skupinu ljudi želim stvoriti intimnu i mističnu atmosferu ljudi u krajoliku.

4. Odabrana djela

4. 1. *Doručak*

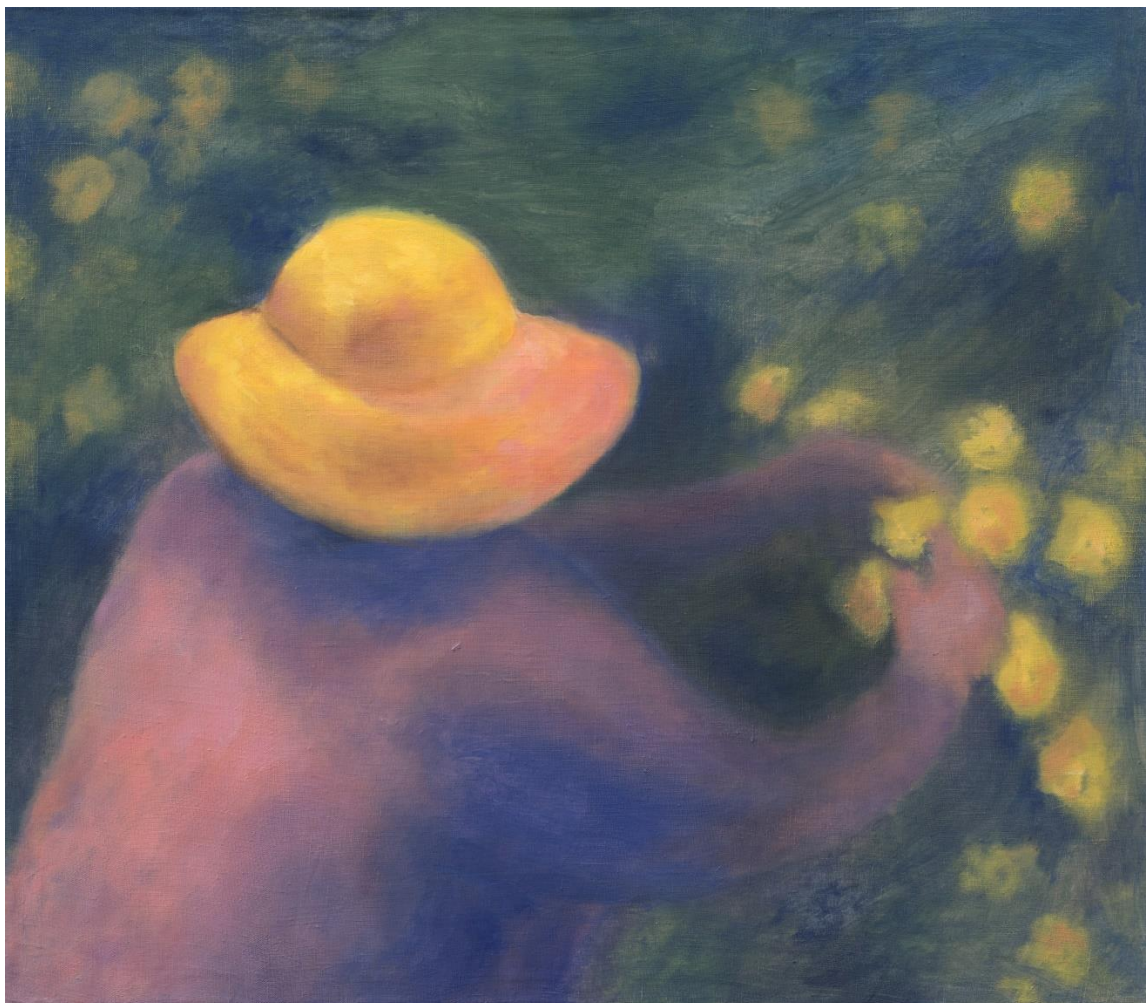
Slika *Doručak* nastala je kao rezultat unutarnje emocije potaknute sjećanjima na djetinjstvo. Ovim djelom prikazujem primarnu okupaciju mojih težnji, stvarajući misteriozan doživljaj. Tamnom ružičasto nijansiranom podlogom postigla sam taj zagonetni osjećaj, na kojem sam izgradila zelene tonove krajolika te osvijetljeno nebo i likove. Njih sam posve apstrahirala, negiranjem njihova naturalističkog prikaza. Htjela sam stvoriti dojam da su prisutne, ali opet i da nestaju. Mekanim potezima, zamagljivanjem boje ostvarila sam doživljaj tajnovite atmosfere te potičem promatrače da kreiraju vlastitu viziju o samim likovima, tko su, čime se bave i zašto se nalaze u krajoliku.

Slika 12. *Doručak*, 2023., ulje na platnu, 93 x 113, 5 cm

4. 2. *Bebra limuna*

Slikom *Bebra limuna* htjela sam dočarati tajnoviti trenutak izranjanja osvijetljenog žutog šešira iz tamne zeleno plave pozadine. Lik krupnog plana prikazuje se u momentu branja limuna, koji se obasjano kreću oko figure. Intenzitet limuna pojačava se oko njegovih ruku, dok se smanjuje i gotovo gubi, zamagljenim, omekšanim prijelazima na ostatku slike. Žarišna točka na slici postaje šešir, a ugođaj je mističnog karaktera.

Slika 13. *Bebra limuna*, 2023., ulje na platnu, 70 x 80 cm

4. 3. *Okružena sijenom*

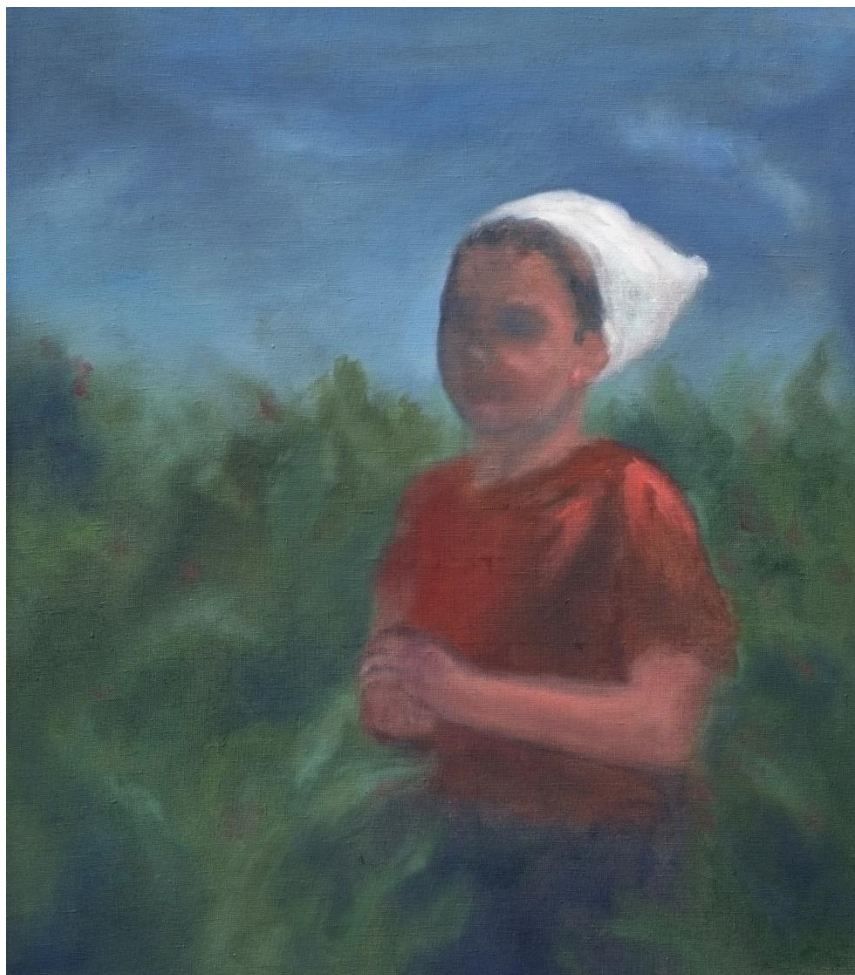
Na slici *Okružena sijenom* kombinirala sam osvijetljenu pozadinu žutog sijena sa središnjim potamnjenim ženskim likom. Njezinu majicu i ruku nježno sam zamaglila koristeći suptilne poteze, dok sam lice istaknula ružičastom maramom, na kojoj sam kombinirala mekane zamućene poteze s oštrijim prijelazima. Uz ružičastu maramu koja privlači pažnju na liku žene, svjetlosni potezi na žutom sijenu dodatno naglašavaju njezinu prisutnost, stvarajući iluziju njenog izranjanja iz sijena, a time je postignuta suština naziva djela, *Okružena sijenom*.

Slika 14. *Okružena sijenom*, 2023., ulje na platnu, 70 x 80 cm

4. 4. *Berba malina*

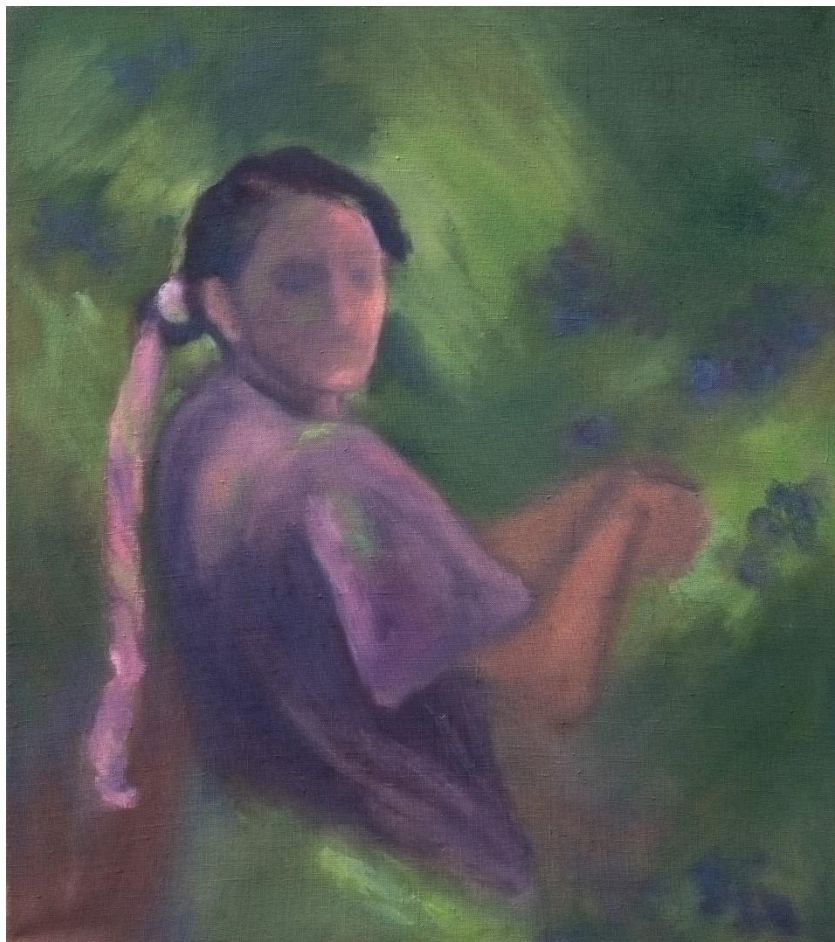
Slika *Berba malina* slijedi sličan pristup kao i moji prethodni radovi, naglašavajući trenutak iz djetinjstva. Na platnu se ističe lik dječaka, čvrsto držeći maline u svojim dlanovima, koje se suptilno uklapaju u pozadinskom zelenilu. Dječakova majica naglašena je crvenim tonovima stvarajući komplementarni kontrast sa zelenilom lišća. No, najistaknutiji element čini dječakov bijeli šešir i njegovo lice kojim naglašavam trenutak berbe malina i povratak u djetinjstvo. Ova kompozicija potiče promatrače da se prisjete svojih uspomena na branje šumskih plodova.

Slika 15. *Berba malina*, 2023., ulje na platnu, 70 x 80 cm

4. 5. *Berba šljiva*

U maniri prethodnih radova naslikala sam djelo *Berba šljiva*. Na ovoj slici zanimala sam se za stvaranje ženskog lika s izravnim pogledom preko ramena, usmjerenog prema promatračima. Usredotočila sam se na izražajnost njenog lica, dodajući naglašene svjetlosne poteze intenzivne zelene koja se suptilno širi po cijelom platnu. Također, poigravala sam se oštrim i mekanim prijelazima, poput naglašene obrisne linije ruke do zamagljenih nanosa na njezinoj draperiji. Motiv šljiva provlačila sam kroz cijelu sliku, prateći oblik ženinog tijela te stvarajući dojam kao da kruže oko nje.

Slika 16. *Berba šljiva*, 2023., ulje na platnu, 70 x 80 cm

4. 6. *Berba krumpira*

Na slici *Berba krumpira* unaprijed sam odredila pozadinski ton platna narančastim nijansiranjem akrilnih boja. Takav pristup pružio mi je izazov, slojevitost i drugačiju reakciju uljanih boja kojima sam gradila lazure. Tijekom procesa slikanja promišljala sam o smještaju oblika koji će promatračima stvarati put gledanja. Kompozicijski smjer gledanja proteže se od skicoznih krumpira na donjem desnom dijelu slike prema mističnom liku sa osvijetljenim žutim šeširom, tvoreći oblik slova L. Njegov lik izranja iz pojednostavljene pozadine tretirane u mrljama, a njegova draperija naglašena je prozirnim vijugavim potezima, dok je lice plošnim potezima zatomljeno kako bi djelovao anonimno i stvarao tajnovit ugođaj.

Slika 17. *Berba krumpira*, 2022., ulje na platnu, 100 x 100 cm

4. 7. *Prikaz seoske obitelji*

Slika *Prikaz seoske obitelji* proizašla je iz malene skice na lanenoj podlozi. U tom vremenu otkrivala sam što mi nudi takva podloga. Predstavljeno djelo naslikala sam na bijeloj podlozi, što mi je zapravo predstavljalo izazov, budući da nisam uspjela prenijeti ugođaj koji sam postigla na početnoj skici. Tijekom procesa slikanja, posebno sam uživala u eksperimentiranju bojama koje su se činile kao da se samostalno miješaju na platnu. Željela sam istaknuti djevojčicu na lijevom dijelu slike koristeći svijetle žute tonove, dok sam dječaka naglasila upotrebom ružičaste draperije. Pritom sam postigla složenost boja tako da se donji dio osvijetljenog žutog spektra proteže u obliku slova L, vodeći prema malenoj djevojčici koja se čini obasjana žutim sjajem. Taj spektar se spaja blokom plavo-zelenih tonova iza dječaka u ružičastoj draperiji te se nastavlja u trećem bloku koji prikazuje nebo u plavo ružičastim tonovima. Sve boje na slici međusobno su povezane, stvarajući jedinstvenu cjelinu, dok djevojčica i dječak komuniciraju s promatračima putem izravnog pogleda, a odrasli, žena i muškarac, prikazani su s prikrivenim pogledima, što dodatno intrigira gledatelje.

Slika 18. *Prikaz seoske obitelji*, 2022., ulje na platnu, 130 x 146 cm

4.8. Berba lavande

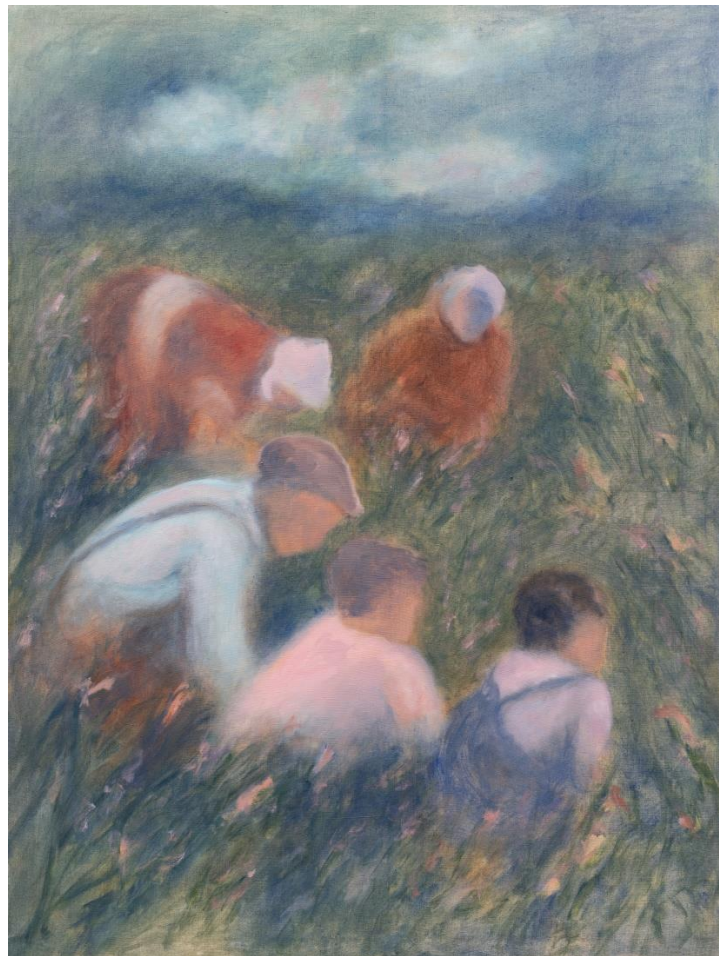
Slika *Berba lavande* nastala je kao rezultat razmišljanja o promijeni. U tom vremenu bila sam posve nezadovoljna sa svojim rezultatima. Imala sam želju za promjenom kolorita, izlaskom iz stalnog ponavljanja pečene sienne i narančastog efekta. Osim toga, htjela sam izgraditi sliku s više likova koji su zahvaćeni u trenutku svoga vremena. Na početku slikanja nijansirala sam platno u posve intenzivnu ružičastu, koja na prvu nije djelovala obećavajuće. Prethodno sam pripremila temeljnu skicu koja je služila kao smjernica za postavljanje boja i odnosa oblika na platnu. Poseban naglasak stavila sam na usmjerenje cvjetova lavande prema prikazanim likovima. Težila sam prikazati svaki cvijet lavande kao jedinstvenu česticu prirode, naglašavajući njihovu dinamičnost kroz oštrije poteze kista. Posebnu sam pažnju posvetila dječaku smještenom s desne strane platna, dodatno ga istaknuvši svjetlucavom žutom majicom koja efektно kontrastira s prepoznatljivom ljubičastom lavandom.

Slika 19. *Berba lavande*, 2022., ulje na platnu, 155 x 160 cm

4. 9. *Berba*

Vertikalno izduženi format djela *Berba* predstavio je novu razinu izazova u mojem slikarskom procesu, jer sam pretežno prije toga slikala na horizontalno položenim pravokutnim formatima. Za sliku *Berba* prvotno sam naslikala skicu na ljepenci, na kojoj sam postavila temeljne kompozicijske elemente. Nakon toga, na lanenoj organskoj podlozi slagala sam svjetle oblike likova koji se protežu u obliku slova U prema vijugavim oblacima. Kretanje oblika čini spiralnu putanju, a ružičasti cvjetovi usmjereni su oštrim potezima prema omekšanim ružičastim i plavičastim likovima, kako bi se dodatno naglasilo gledište kretanja za promatračevo oko.

Slika 20. *Berba*, 2023., ulje na platnu, 150 x 94 cm

4. 10. *Nakon berbe lavande*

Proces slikanja djela *Nakon berbe lavande* započela sam toniranjem platna tamno ružičastom nijansom, kako bih oblikovala atmosferu koja će stvoriti dojam da likovi izgledaju obasjano u tamnoj pozadini. Prethodno sam osmislila koncept prikazivanja likova na manjem lanenom platnu gdje sam postavila osnovne odnose oblika i boja. Moja primarna težnja na ovoj slici bila je prikazati trenutak završetka berbe. Likovi stvaraju dojam kao da koračaju prema promatračima, izlaskom iz polja lavande. S namjerom sam apstrahirala njihova lica, ne posvećujući pažnju njihovoj individualnosti, već sam htjela usmjeriti fokus na atmosferu samog trenutka berbe. Kroz igru boja i svjetlosnih kontrasta postigla sam željeni ugođaj. Upotrebljavala sam mekane i oštre poteze kako bih postigla dinamičan efekt, stvarajući ravnotežu između mekoće i oštine te vizualnog kontrasta koji dodatno naglašava samu suštinu trenutka branja lavande.

Slika 21. *Nakon berbe lavande*, 2023., ulje na platnu, 90 x 110 cm

4. 11. *Skrivanje*

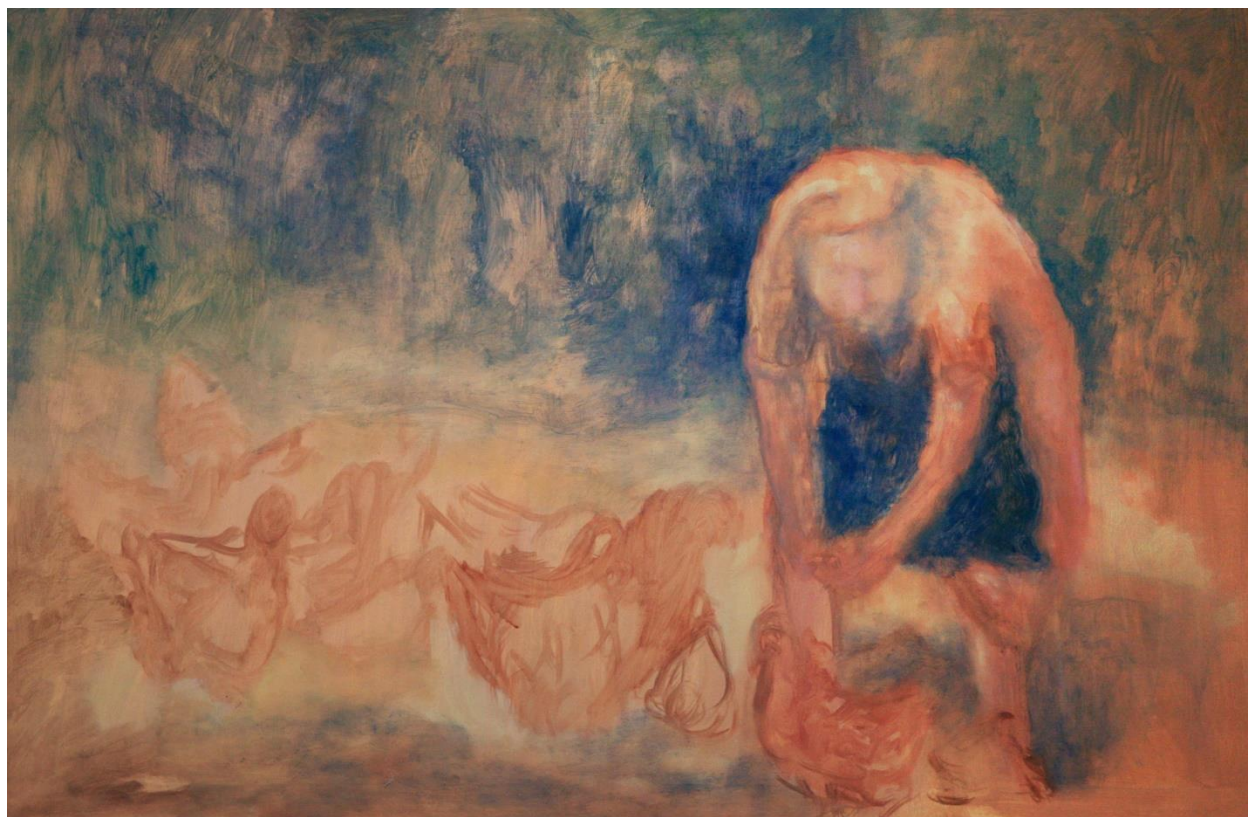
Na slici *Skrivanje* moj temeljni cilj bio je uhvatiti dva lika u potpunoj anonimnosti, što sam postigla zatamnjivanjem njihovih lica. Osim toga, prikazala sam samo gornji dio njihovih tijela kako bih stvorila dojam da se oboje skrivaju među lišćem, izolirani od svega ostalog, obavijeni zelenilom prirode. Posve sam zasjenila lika s lijeve strane slike, koristeći slične svjetlosne nijanse, dok sam s posebnom pažnjom pristupila naglašavanju lika s desne strane, pastoznim nanosom svjetlucavo žutog šešira koji izranja iz tamne degradirano- zelene pozadine. Ovaj obasjani detalj postavljen je isplanirano, a svjetlosni zraci ružičasto-plavog neba stvaraju okvir oko samog lika, time ga dodatno naglašavaju. Kroz ovu sliku, težila sam uhvatiti tajanstvenu atmosferu, istovremeno istražujući igru svjetla i sjene te raznolike poteze kista.

Slika 22. *Skrivanje*, 2023., ulje na platnu, 80 x 100 cm

4. 12. *Hranjenje kokoši*

Slika *Hranjenje kokoši* predstavlja trenutak prisjećanja na moje djetinjstvo. Sliku sam prvotno tonirala narančastim akrilom, a skicu sam prethodno isplanirala. Na skici sam odredila temeljne kompozicijske elemente i usmjerenja. Slijed kretanja promatranja kreće se od lijevog dijela slike koji čine skicozne kokoši prema glavnom liku nonice na desnom dijelu slike. Njezin lik preuzet je iz središnje slike triptiha nonica te je kolažiran u ovom kontekstu kako bi stvarao trenutak hranjenja kokoši. Pozadinu sam posve apstrahirala lazurnim mrljama plavo zelenih tonova, a nonicu sam naglasila komplementarnim kontrastom, narančaste i plave.

Slika 23. *Hranjenje kokoši*, 2022., ulje na platnu, 100 x 130 cm

4. 13. *Tihi razgovor*

Inspirirana motivom ladanja u prirodi naslikala sam djelo *Tihi razgovor*. Na ovoj slici ističu se tri ženska lika smještena u krajoliku. Moj cilj bio je naglasiti njihov međusobni odnos kroz njihov raspored i orijentaciju glava, koje se čine kao da razmjenjuju tihi dijalog. Središnji lik usmjerava pogled prema ženi s desne strane, dok ona gleda prema lijevoj ženskoj figuri koja usmjerava pogled prema košari, držeći u ruci crvenu jabuku. Takvim kruženjem pogleda stvaram tajanstvenu i mističnu atmosferu djela te provodim promatrača kroz sliku.

Slika 24. *Tihi razgovor*, 2023., ulje na platnu, 90 x 130 cm

4. 14. *Slučajnost*

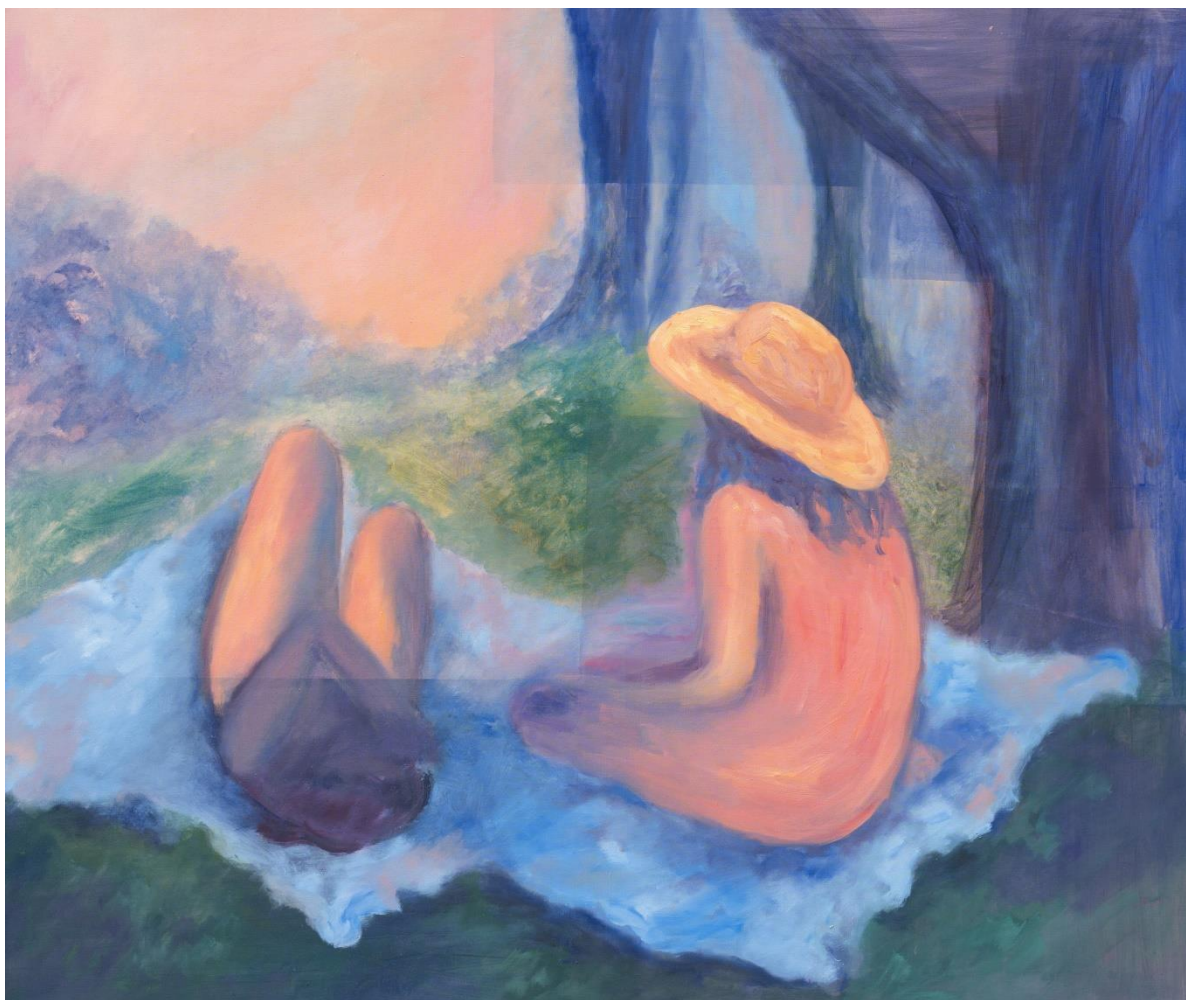
Prikazano djelo nazivam *Slučajnost* zbog posve spontanog procesa nastanka. Ova slika zapravo predstavlja moju „borbu” s blind ramama i platnom te otvaranje prema novom slikarskom pogledu i postupku kolažiranja. Priča o slici počinje tužnim dijelom od iskrivljene rame do relativno dobro prepariranog platna koje sam odlučila iskoristiti za skice. Na početku sam napravila tri manje skice kvadratnih oblika inspirirane motivom seljaka. Zatim, moje nezadovoljstvo skicama, ramom i platnom doseglo je vrhunac, što me potaknulo da napravim novu sliku pravokutnog oblika unutar istog formata. Na početku sam bila posve razočarana takvim procesom slikanja, ali odmakom sam osvijestila da mi ovo djelo pruža bolju razradu kompozicije i posve apstrahiranje figurativnih prikaza likova.

Slika 25. *Slučajnost*, 2023., ulje na platnu, 130 x 140 cm

4. 15. *Uživanje*

Slika *Uživanje* nastala je kao rezultat kompozicijskog istraživanja kolažiranim pravokutnim oblicima koji poprimaju dojam slojevitosti, svjetlosnih ekrana. Postupak slikanja uključuje isplaniranu podjelu između svijetlih i tamnih površina ekrana, na kojima oblikujem likove i okolni pejzaž. Unutar geometrijske podjele nastaju rezovi koji dijele likove u blokove, čineći zanimljiv kontrast i dodatnu dinamiku kompozicije.

Slika 25. *Uživanje*, 2023., ulje na platnu, 110 x 130 cm

4. 16. *Užina na travi*

Slika *Užina na travi* nastala je kao rezultat kompozicijskog istraživanja potaknuta djelom *Slučajnost*. Naslikana je kolažiranim pravokutnim oblicima koje sam iskoristila za kreiranje svjetlosnih ekrana. Postupak kolažiranja uključuje isplaniranu podjelu između svijetlih i tamnih pravokutnih površina, nijansiranih akrilom na kojima su oblikovani likovi i krajolik. Takvu podjelu nazivam ekranima, koji stvaraju rezove, odvajajući likove u blokove, a time čine zanimljiv kontrast i dodatnu kompozicijsku dinamiku. Motiv kokoši provučen je kao referenca na moje prethodne radove stvarajući dojam seoske idile. Slika *Užina na travi* označava moj korak naprijed od prethodnih djela, postavljajući novi izazov u razvoju svjetlosnih ekrana i otvarajući put za daljnje istraživanje.

Slika 27. *Užina na travi*, 2023., ulje na platnu, 90 x 110 cm

5. Zaključak

Ciklus diplomskog rada *Trenutak u vremenu* obuhvaća dvadeset slika u tehnici ulja na platnu nastalih tijekom završne godine diplomskog studija. Kroz ovaj rad nalaze se izabrani segmenti umjetničkog razvoja i otkrivaju se temeljne želje slikarskog stvaranja. Također, predstavlja se unutarnja „borba” mojih misli prilikom slikanja te se objašnjava izvor iz kojeg crpim inspiraciju. Ovaj diplomski rad ne samo da dokumentira slikarske trenutke, već označava i definira posebno razdoblje u mojem životu u kojem su slike nastale. Isto tako, označava za mene važno poglavlje iz kojeg će se moj likovni rad nastaviti razvijati.

6. Prilog: postav izložbe diplomskog rada *Trenutak u vremenu*

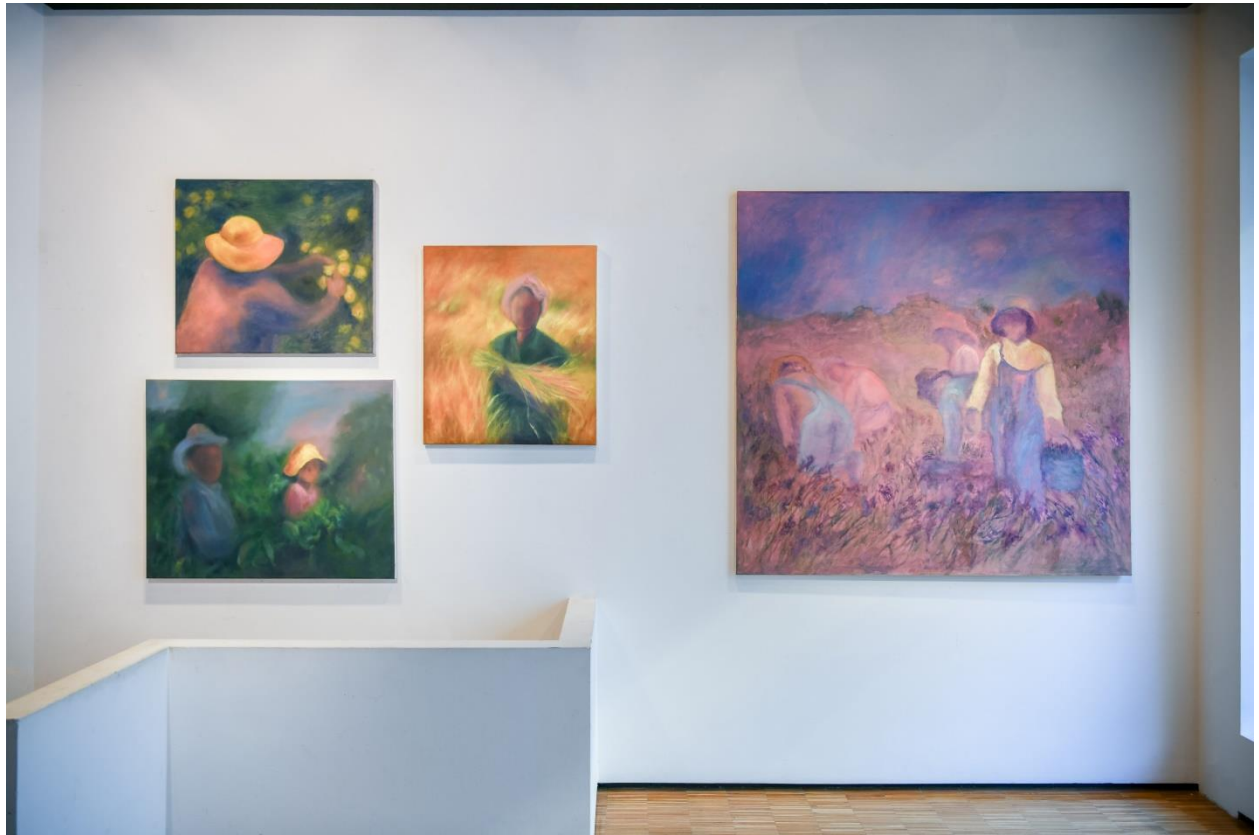

7. Popis literature

1. Jack D. Flam, *Matisse on Art*, E. P. Dutton: New York, 1978.
2. Perry Gillian, *Paula Modersohn- Becker, her life and work*, Women's Press: London, 1979.
3. Sjraar van Heugten, Joachim Pissarro, and Chris Stolwijk, Greta Bruin, Maite van Dijk, Jennifer Field, *Van Gogh and the colors of the night*, Museum of Modern Art: New York, 2008.

8. Popis reprodukcija

Slika 3. Jean-François Millet, *Sadnja krumpira*, 1861., ulje na platnu, 101, 3 x 82, 5 cm, Museum of Fine Arts, Boston Izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jean-Fran%C3%A7ois_Millet_-_Potato_Planters_-_Google_Art_Project.jpg (posjećeno 9. 8. 2023.)

Slika 4. Jean-François Millet, *Mlada djevojka čuva svoje ovce*, 1860.–62., ulje na dasci, 55.2 x 45.1 x 6 cm, Clark Art Institute Izvor: <https://www.clarkart.edu/artpiece/detail/young-girl-guarding-her-sheep> (posjećeno 9. 8. 2023.)

Slika 6. Vincent van Gogh, *Žena sa sela*, 1889., ulje na platnu, 43 x 33 cm, Van Gogh Museum Izvor: <https://www.vangoghmuseum.nl/en/collection/s0172V1962> (posjećeno 9. 8. 2023.)

Slika 7. Paul Gauguin, *Bretonske seljanke*, 1894., ulje na platnu, 66 x 92 cm, Musee d'Orsay, Paris Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Breton_Peasant_Women#/media/File:Paul_Gauguin_016.jpg (posjećeno 9. 8. 2023.)

Slika 8. Paula Modersohn- Becker, *Starica u vrtu sa staklenim globusom i makovima*, 1907., 96.3 × 80.2 cm, Louisiana Museum of Modern Art Izvor: <https://www.meisterdrucke.ie/fine-art-prints/Paula-Modersohn-Becker/29634/Old-Woman-from-the-Poorhouse-in-the-Garden-with-a-Glass-Ball.html> (posjećeno 9. 8. 2023.)

Slika 9. Paula Modersohn- Becker, *Djevojčica s mačkom*, 1905., ulje na kartonu, 72 x 49 cm Izvor: <https://arthur.io/art/paula-modersohn-becker/girl-with-cat> (posjećeno 9. 8. 2023.)

9. Summary

Within this thesis, the concept of the *Moment in Time* is explored in detail as a key aspect of the painting process, which documents artistic development and emphasizes the progress achieved through in-depth work. The source of inspiration is presented in the figurative depictions of people in the landscape inspired by the motifs of rural idyll and relaxation in nature. Special emphasis is placed on the primary aspiration of the selected painting motifs through visual communication and a personal childhood memories. This master thesis deepens the presentation of the painting process, through the preparation of the organic canvas with rabbit skin glue, to determination of the composition, intuitive choice of colors and the prominent painter's brushwork, which achieves the experience of a mystical atmosphere within each work.

Key words: childhood, landscape, countryside, mysticism, rural idyll, memory